

SLOVENEČ

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 48
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:
Razstojna politna vrata malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.50.
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, posilna 16.
po Din. 3.—.
Fri večjem naročilu popust.
Izloži vsak dan izvenredni
pomodeliki in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telefon št. 50, uprava. št. 326.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnine in št. 349 za oglase.
Zagreb 39. 011. Sarajev. 7563, praska in dunaj. 24.727.

Pašičevanje.

Eden glavnih stebrov samostojne kmetijske stranke, ravnatelj Kmetijske družbe Gustav Pirc, je bil na zadnji seji te družbe, da je na ime Kmetijske družbe, s pomočjo njenega kredita in z njenimi sredstvi naročil 50 vagonov galice, od katerih je 10 vagonov prodal zase in pri tem zaslužil en milijon kron, to se pravi, da je na račun družbinega kredita in imena izvršil sijajno spekulacijo v izključni svoj prid.

Kljub temu, da je od te javne obdolžitve preteklo že več kakor en teden, ni dal sicer tako zgovorni gospod Gustav Pirc glede zadeve nobenega pojasnila. Ravno tako značilno pa je, da tudi njegova dose- danja največja zagovornika, »Slovenski Narod« in »Kmetijski list« kot grob molčita. Očitno je, da bi samostojna stranka, ki živi zgolj od spekulacij in kšeftov svojih kolovodij, rada to afero zamolčala, da bi javnost nanjo pozabila. Toda javnost bo nanjo ravnotako malo pozabila kakor n. pr. na Puceljevo kupčijo z nemškimi voli.

Vse slovenske režimske stranke imajo svoje afere. Demokratska stranka je imela svinčeno afero, socialnodemokratska se je proslavila s političnimi kupčijami obeh Kristanov, samostojneži imajo volovsko in zdaj galično afero.

Vsi ti pojavi se dajo lahko razlagati. Velebska radikalna stranka hoče Slovenijo popolnoma obvladati kakor obvladuje Macedonijo in jo izsesavati kakor izsesava Macedonijo. To pa more le, če naše politično življenje z denarjem korumpira. Socialno demokracijo, ki je izpočetka zahtevala samostojno slovensko republiko, je kupila s tem, da je njenim voditeljem preskrbel polna in globoka korita; od tedaj je socialnodemokratska stranka nehala zahtevati republiko in avtonomijo, kakor da bi odrezal. Samostojna kmetijska stranka je hotela po svoji demagoški navadi nadkriti slovensko ljudsko stranko in je šla v volivni boj z zahtevo po avtonomiji; še predno pa je Pucelj postal minister, je bilo »avtonomije« pri samostojnih konec. Po vladni protekciji so zavladali samostojni v Kmetijski družbi, katera je s tem postala absolutna domena gospoda Gustava Pirc, ki v njej dela zase tako dobre kupčije. V zahvalo za to samostojna stranka podpira centralizem in izdaja koristi slovenskega kmeta nikdar sitemu belgrajskemu centralizmu.

Radikalna vladna stranka se na svoj posel dobro razume. Ona korumpira, podkupuje, plačuje in sipa denar s periščem na desno in levo med podkupljive duše. Dala je z državnimi denarji ustanoviti od dr. Šusteršiča »narodno ljudsko stranko«, ki sestoji iz načelnika in njegovega omizja ter prejema težke tisočake od neke banke na račun vlade, to je, na račun krvavih srag slovenskih davkoplačevalcev. Ko bo zadnja slovenska duša kupljena, tako misli gospod Nikola Pašić, bo Slovenija ležala njemu pod nogami in bo naredil z njo, kar bo hotel. Potem bo lahko odpravil še zadnjo sled slovenske samouprave, zapri slovensko vseučilišče, poslal sem svoje pandurje za velike župane, ves naš denar pa pobasal v Belgrad; naši sinovi pa bodo lahko šli s trebuhom za kruhom v Macedonijo ali pa v Ameriko.

Hvalabogu, da se Pašić ljuto moti. Prodancem je nekaj, toda poštenih, jeklenih in nepodkupljivih značajev, organiziranih v Slovenski ljudski stranki, je še veliko, veliko več. Ti bodo 18. marca Pašiču in njegovim slovenskim prodancem pokazali, kje je v Sloveniji zidar napravil luknjo za take kreature.

Francosko posojilo Poljski.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji zbornice so pričeli razpravljati o zakonskem načrtu glede dovolitve 400 milijonskega posojila Poljski. Poslanec Reynald je predlagal, naj zbornica sprejme ta zakon soglasno v znak prijateljstva s Poljski. Soc. demokrat Monteau je pa predlagal, naj se predlog odkloni v znamenje protesta proti vladni politiki.

Mirovno razporeženo na vzhodu.

ANGLIJA ODLOČNO ZA MIR. — KONFERENCA MED POINCAREJEM IN BONAR LAWOM.

Pariz, 16. februarja. (Izvirno) Francija, Anglija in Italija so se sporazumele, da bodo višjim komisarjem v Carigradu poslale navodila, naj pri turških oblasteh delujejo na to, da bodo vojne ladje lahko ostale v smirenskem pristanišču. Ker smirenski guverner ni poslal nobene nove note, se smatra, da soglaš s statusom quo.

Carigrad, 16. febr. (Izv.) Angleški zastopniki bodo Ismet paši izročili poslanico lorda Curzona, v kateri lord Curzon izjavlja, da Anglija ne smatra lozanske konference za prekinjeno in izraža trdno upanje, da se bo sklenil trajen mir.

Pariz, 16. februarja. (Izvirno) Poroča

se, da se bo v kratkem vršila v Londonu konferenca med Poincarejem in Bonar Lawom.

London, 16. febr. (Izv.) »Daily Mail« poroča iz Carigrada, da je poveljnik grških čet ob Marici obvestil angleškega generala Haringtona, da je ukrenil vse potrebno, da se prepreči spopadi med grškimi in turškimi četami.

London, 16. febr. (Reuter.) Danes je britanski delegat v Carigradu izmet-paši sporočil, da je Anglija pripravljena takoj podpisati mir s Turčijo na podlagi lozanskih dogovorov.

Ratifikacija rapalske pogodbe.

Rim, 16. februarja. Komisija, ki ji je bil poveril senat nalogo, da prouči washingtonske konvencije in rapalsko pogodbo, je po celi vrsti sej soglasno odobrila obe poročili. Zadevi prideta sedaj pred plenum.

Belgrad, 16. februarja. (Izvirno) Rimski presbiter poroča, da je tudi italijanski senat ratificiral rapalsko pogodbo.

Reparacijske obveznosti Bolgarije.

Solija, 16. februarja. (Izvirno) Medzavezniška komisija je izročila ministrskemu predsedniku Stambolijskemu novo noto sveta ambasadorjev, v kateri se zahteva, da mora Bolgarija v določenem roku plačati prvi obrok reparacije.

Spopadi med Poljaki in Litvinci.

Varšava, 16. februarja. (Izvirno) Iz Vilne se uradno poroča, da je pri prevzetju nevtalne cone prišlo do spopadov med poljskimi in litvinskimi četami. Prevzetje se je pričelo ob 7. uri zjutraj. Takoj nato se je pri Pušterni vnel boj s strojnimi. Po daljšem boju z litvinskimi vstaši so poljske čete zasedle Pušterno.

Konec antante?

Rim, 16. febr. (Volta.) Italijanski diplomatski krogi smatrajo izjave Bonar Lawa o francoski akciji za jako pomembne. Iz njihove ostre oblike sklepajo, da pomenijo konec antante. Anglija s temi izjavami bodri Nemčijo v njenem odporu proti Franciji.

RUDARSKI ŠTRAJK V FRANCJI.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Strankarski listi napovedujejo, da se bo začel jutri splošni štrajk komunističnih rudarjev v severni Franciji.

DRAGINJA NA FRANCOSKEM.

Pariz, 16. februarja. (Izvirno) Cene sladkorja so se zopet dvignile. Kilogram sladkorja stane 4½ franka.

ČESKI KOKS ZA FRANCIO.

Inomost, 16. februarja. (Izv.) »Innsbrucker Nachrichten« poročajo, da vozijo mimo Inomosta vsak dan dolgi vlaki s českim koksom, ki je namenjen za francosko industrijsko ozemlje.

ODSTOP FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA SENATA.

Pariz, 16. febr. (Havas.) Predsednik francoskega senata, Leon Bourgeois, je iz zdravstvenih razlogov podal danes demisijsko.

RIMSKA KONFERENCA O JUŽNI ŽELEZNICI.

Belgrad, 16. februarja. (Izvirno) Rimski presbiter poroča: Danes se je v Rimu pričela konferenca za ureditev vprašanja Južne železnice. Konference se udeležujejo zastopniki Italije, Jugoslavije, Avstrije, Mažarske in lastnikov obligacij. Konference je izvolila tri odbore.

Pucelj prosi.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) Semkaj je ošel vodja SKS Pucelj. Obiskal je več radikalnih voditeljev in tudi železniškega ministra. Razložil je težkoče pri volivni agitaciji in prosil za pomoč. Rekel je, da bi zadostovalo nekaj deset tisočev dinarjev, da bi se lahko takoj pričelo s trasiranjem njegove kočevske železnice. To bi prineslo Pucelju toliko glasov, da bi bil izvoljen. S trasiranjem Puceljeve železnice bi se takoj po volitvah nehala, ker je znano, da do te železnice ne bo nikdar prišlo. Minister je Pucelju obljubil, da bo to zadevo podprl.

DOLOČBE DRŽAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 16. februarja. (Izvirno) Danes popoldne od 4. do 7. ure se je vršila seja državnega odbora. Na seji so se izpopolnili mesta predsednikov nekaterih okrožnih volivnih odborov, ker so se nekateri prej določeni predsedniki iz raznih vzrokov odpovedali. Tako je n. pr. za Kumanovo imenovan višjesodni svetnik Božidar Bežek, za kosovsko okrožje višjesodni svetnik Albert Levičnik, za mariborsko okrožje pa Ivan Vuković, svetnik stola sedmorice v Zagrebu. — Na seji se je ponovno ugotovilo, da mora vsak upravni okraj (srez) označiti svojega kandidata. — Principielno je bilo sklenjeno, da se volišča ne morejo več pomnožiti, ker so že imenovani predsedniki volivnih komisij.

NAREDBA NOTRANJEGA MINISTRA.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) Na seji ministrskega sveta je notranji minister sestavil naredbo za vse politične in policijske oblasti. V naredbi se političnim in policijskim oblastim naroča, da morajo za časa volivnega boja zaščititi vse strankarske shode in vzeti v varstvo vse osebe brez razlike strankarske pripadnosti, ki bi bile napadene. Napadalec pa morajo poklicati na strog odgovor.

SANITETNA KONVENCIJA Z BOLGARI.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) Na seji ministrskega sveta je bila podpisana sanitetna konvencija z Bolgarijo. To je prvi akt obnove odnošajev med našimi in bolgarskimi organi od leta 1915.

Nezlomljen nemški odpor v Poruhrju.

Berlin, 16. februarja. (Izvirno) V protest radi aretacije župana se je včeraj popoldne pričela v Essenu stavka mestnih nastavljenecv in delavcev. Stavkajo tudi trgovci. Zaprte so vse trgovine in vsi uradi. Francoski vojniki so zasedli podružnico državne banke. Po mestnih ulicah patrolira številno vojaštvo. Mestno hišo je vojaštvo obkloplilo in zasedlo. Vojaki so vdrli tudi v gledališče ter je zastražili.

Berlin, 16. februarja. (Izvirno) V Gelsenkirchenu je množica nekemu francoskemu častniku, ki je na kolodvoru izzival, ko se je hotel peljati z železnico v Bochum, to zabranila, nakar je častnik stopil iz voza. Množica ga je obkloplila, on pa je potegnil pištolo in nameril na množico. V tem trenutku je prišla mimo policijska patrolja, kateri je častnik izročil pištolo ter jo prosil za varstvo. Kljub temu je častnik dobil nekaj udarcev.

Berlin, 16. februarja. (Izvirno) Dva uradnika jetnišnice, ki sta se branila prevzeti kaznjence, je belgijsko vojno sodišče obsodilo vsakega na 6 mesecev ječe, 50 tisoč mark in na izgon iz zasedenega ozemlja.

Düsseldorf, 16. februarja. (Izvirno) Francoska straža je zasačila dve osebi, ki sta hoteli prerezati telefonske žice in ju aretirala. Obe prideta pred vojno sodišče.

Düsseldorf, 16. februarja. (Izvirno) Cene živlenskimi potrebščinam neprestano rastejo kljub temu, da se marka dviga. V zadnjem času je bilo prodanih za eno milijardo tujih deviz.

Düsseldorf, 16. februarja. (Izvirno) Stavka traja dalje. Gostilničarji in hotelirji so danes ob 12. uri pričeli protestno stavko.

London, 16. februarja. (Izvirno) Dobro poučeni angleški krogi sodijo, da francoski minister Letroquer ne bo zahteval samo uporabe severozapadne železnice (v dolžini 6 milj) v angleški coni zasedenega ozemlja za prevoz premoga, marveč bo prosil tudi za uporabo glavne proge.

London, 16. febr. (Izv.) Francoski minister Letroquer se je danes pogajal z Bonar Lawom, lordom Derbyjem in lordom Curzonom. Zvečer se bo vršil kabinetni svet.

POGODBA MED RUSIJO IN NEMČIJO.

Berlin, 16. februarja. (Izvirno) Državni zbor je danes sprejel zakonski načrt, s katerim se ratificira takozvana rapalska pogodba med Nemčijo, Rusijo, sovjetsko Ukrajino, Belo Rusijo, Georgijo, Azerbejdžanom, Armenijo in republiko Daljnega Vzhoda.

Potuha »Orjuni«.

Maribor, 16. febr. (Izv.) V Maribor so dospeli v noči od četrtka na petek orožniki iz Ljubljane, Celja in drugih krajev Slovenije. Mariborčani so jih radostno pozdravili. Na ulici je vladal ves dan lep red in mir. Občinstvo se živahno razgovarja o odločnih protiorjunskih ukrepih organizacij SLS. Odpor naših mladih organizacij proti Orjuni se je sijajno obnesel. Ves pošten Maribor pozdravlja odločen nastop SLS in njenih političnih, kulturnih in stanovskih organizacij proti prostaški demokratski Orjuni. Kakor smo včeraj poročali, je vodja policijskega komisarijata policijski nadsv. Kerševan obljubil pod častno besedo zastopnikom organizacij SLS prof. Vesenjaku in poslancu Žebotu, da bo državna policija kot čuvarica javnega reda in miru prepovedala shod Orjune in tudi shod SLS ter da bo odstranila vse hujskajoče lepake in letake. Policijski komisariat pa dane besede ni držal ali ni mogel držati in so Orjunci preteklo noč nemoteno lepili po Mariboru hujskajoče lepake proti SLS, med temi celo lepake z mrtvaško glavo proti poslancu Žebotu. Danes zjutraj je vodstvo SLS, ko je videlo, da policijski komisariat ni držal dane besede, sporočilo komisarijatu, da bo kljub obljubi vpoklicalo v Maribor na Glavni trg organizirane množice naše stranke. Še le na ta odločni pritisk je policijski komisariat vendarle odredil, da je morala policija odstraniti hujskajoče lepake in javiti Mariborčanom s posebnimi lepaki, da je shod Orjune v Narodnem domu prepovedan.

1. ZIVANJE »ORJUNE«.

Maribor, 16. febr. (Izv.) Orjuna je morala svoj prvotno napovedani shod proti »Straži in organizacijam SLS odpovedati, a je nato napovedala zborovanje svojih članov, katero se je vršilo nocoj ob šestih v Narodnem domu. Orjuna je poklicala telegrafično in telefonično na pomoč Orjunce iz Ljubljane, Celja in Hrvaške. Prišli so v Maribor tudi dalmatinski Orjunci (najbrže dalmatinski visokošolci iz Ljubljane in Zagreba). Na zborovanje je smel le tisti, ki se je izkazal s člansko izkaznico. Predsedoval je glavni urednik »Taborac« Rad. Rehhar. Govorili so: poročevalce »Jutra« dr. Reismann, drž. uradnik Kafatura, uradnik agrarnega urada dr. Stefančič in odvetnik dr. Igo Jane. SLS je imela na zborovanju svoje izvestitelje. Dr. Reismann je brez sáne govoril o velikanski »klerikalni nevar-

nosti, ki grozi jugoslovanskemu Mariboru. Klical je zbor Orjunciev na pomoč proti »klerikalnim« pljunkom in zahteval, da se mora Orjuna maskevi ti, ker so ga »klerikalci« opljuvali. Dr. Kazafura in Rehar sta povdarjala, da se v Mariboru ne sme trpeti, da bi »klerikalci« organizirali kot protutež Orjuni »Ljudsko stražo«. Zahtevala sta, da mora vlada še danes prepovedati organizacijo »Ljudske straže«. Nadalje je Rehar zahteval, da mora vlada list »Stražo« ustaviti. Ako se to ne zgodi, bo Orjuna nastopila proti vladi, magari proti samemu Pašiču. — Dr. Stefančič je govoril o nastopu SLS proti izrodkom mariborske državne policije in ugovarjal proti temu, da bi se v Mariboru namesto sedanje policije vpejalo kot varnostna straža disciplinirano orožništvo. — Nato so se sprejele resolucije, ki zahtevajo, da mora vlada v Mariboru uničiti klerikalnega zmaja, ki se je pojavil v obliki »Ljudske straže« in ki daje

svojega duška v pisanju »Straže« in »Slov. Gospodarja«. Resolucija grozi, da, če vlada ne ugotovi zahtevi mariborskih Orjunciev, bodo Orjunci nastopili proti vladi in klerikalcem z bombami in, če treba, tudi s strojnimi puškami. Celotno zborovanje je izzvenelo samo v enem: Mi demokrati Kukovčeve vrste se v Mariboru ne damo šikanirati od »klerikalcev«. Zborovanje se je končalo brez vsakega navdušenja. Ko so se zborovalci razhajali, so nekateri mladi Orjunci klicali: »Dol s klerikalci! Živijo Orjuna! Živijo Kukovec! Korošca in Žebota pa pobijmo na tla! Napravimo ju plavala«

LJUDSKA STRAŽA.

Maribor, 16. febr. (Izv.) Ljudska straža šteje doslej 380 članov. Služba se vrši strogo po določenih statutih in daje pristašem SLS jamstvo za njih osebno svobodo in zaščito premoženja.

Dr. Šusteršič in ljudstvo.

Motto: Pogledali se bomo v belino očesa.

Ne radi dr. Šusteršiča, tudi ne radi pešice deloma zaslepljenih deloma plačanih njegovih privržencev, ampak radi časti in ponosa našega ljudstva naj bodo napisane te vrstice.

V prvi številki svojega »Ljudskega dnevnika« pravi dr. Šusteršič v podpisnem članku: »V odločilnih dnevih novembra 1918 ni nihče vprašal ljudstva, tudi ne stranka, ki se še danes ponša z izposojenim imenom slovenske »Ljudske« stranke in ki je tedaj že tiste dneve nehala biti ljudska stranka.«

Kdo dela te očitke, kdo kliče na odgovornost. Največji ljudski dezerter, kar jih pozna slovenska zgodovina. Naj bi se bilo zgodilo v dobi med prevratom in takoj po prevratu karkoli, če kdo nima pravice v tem oziru delati očitkov, je to vsekakor ljudski voditelj, kakor se rad sam naziva, ki je kot tak vodil priprave za zgodovinsko odločilno dobo našega naroda tako, da je v odločilnem trenutku moral bežati pred ljudsko jezo v tujino. Prva moralna dolžnost ljudskega vodje je, da v odločilnem trenutku ne dezerтира, ampak vstaja možato na svojem mestu. Dr. Šusteršič se kljub temu rad ponša z možatostjo in očita drugim nemožnost. Če pa tak dezerter pozneje pod tujo zaščito pride nazaj in mesto odkritega kesanja in opravičila začne z očitki, se to tudi v najodlikanejši družbi ne more imenovati drugače kot nesramnost. Kako bi rekel vojaškemu dezerterju, ki bi se potem, ko bi tok časa omilil njegovo izdajstvo, prišel nazaj k polku in očital tovarišem, da se niso dovolj hrabro in spretno bojevali.

Oglejmo si nekoliko bližje, kako je »ljudski« voditelj dr. Šusteršič pripravil naš narod na zgodovinski trenotek. Kot načelnik SLS je postal deželni glavar Kranjske, ne da bi vprašal ljudstvo ali zbor zaupnikov SLS ali vsaj svoje najozje tovariše v vodstvu stranke, če jim je to prav. Vprašal je samo tisto ljudstvo, ki se mu je reklo pravilno ministrski predsednik dunajske vlade. S tem korakom se je dr. Šusteršič ločil za vedno od ljudstva in ustvaril v stranki razpor. Prepričanje dr. Kreka in najboljših mož v stranki je bilo, da ponos SLS in njena neodvisnost ne dovoljuje, da bi bil njen načelnik v marsikaterih stvareh od milosti dunajske vlade odvisni deželni glavar.

Od takrat je šla njegova pot od ljudstva v stran in — navzdol. Od takrat v dobi priprav za zgodovini. moment dr. Šusteršič ni več vpraševal ljudstva, ni več skliceval zbora zaupnikov stranke. Če bi bil vprašal ljudstvo za mnenje, bi Šusteršič ne bil govoril zgodovinskega govora v unijonski dvo-

rani pred vojno. Med vojno je spraševal za mnenje ljudi, ki jim je prej obesil Damoklejev meč nad glavo, ljudstvo ga je takrat poznalo samo še kot izdajalca.

Pot navzdol je vodila do razpusta SLS. V svojem nastopnem oklicu v »Ljudskem tedniku« začelja Šusteršič svoj program z ugotovitvijo: Dne 22. novembra 1917 se je s pravoveljavnim sklepom Izvršilnega odbora razdružila nekdanja Slovenska ljudska stranka.

Ta stavek zadostno karakterizira vse ljudski mislije dr. Šusteršičeve. Pravila vsakega zakonitega pipčarskega društva v modernih časih zahtevajo za razdružitev najmanj sklep občnega zbora, če ne povrh kvalificirane večine tega zbora. »Ljudski« voditelj politično organiziranega naroda razpušča v odločilni dobi za naš narod njegovo največjo politično organizacijo s sklepom izvršilnega odbora, to je s sklepom par svojih prijateljev. Ljudstvo je spontano ta sklep razveljavilo in brez tega izvršilnega odbora ostalo kot SLS skupaj.

Dr. Šusteršič je kot politični zločinec pobegnil v tujino. Teža njegovega zločina je ostala na stranki. V značaju velikih zločinov je namreč, da pade njih teža tudi na slučajno navzoče. Teža mora dr. Šusteršičevega zločina je SLS še dolgo po njegovev begu tiščala k tiam. Naša javnost se ni mogla takoj vživeti v popolno in iskreno ločitev stranke od dolgoletnega voditelja. Zlasti v začetku po prevratu smo imeli težko stališče v borbi za avtonomijo. Nasprotniki so znali spretno tej naši borbi vtisniti pečat šusteršičijanstva, avstrijakantstva. To njegovo politično dedščino smo občutili kot hudo pokoro. Kaj naj tedaj rečemo, če danes dr. Šusteršič prihaja z očitkom, zakaj niste v tem času najuspešnejše branili slovenske avtonomije? Naš dostojen slovar nam ne nudi primernih izrazov, upamo, da jih bo serviral »Ljudski dnevnik«.

In sedaj se je vrnil na politično polje. Ni si poiskal zaslonbe pri ljudstvu, ni se vrnil na klic ljudstva, izprosil si je dovoljenje belgrajske vlade. Pri članih belgrajske porodice si je poiskal trdna tla za političen naskok. Na nobenem ljudskem shodu ni bila sklenjena ustanovitev njegove stranke. Ljudska potreba je ni rodila. Trohico osebnih prijateljev je povabil in jih je imenoval izvršilni odbor. Ta bo stranko ustanovil ali pravoveljavno razdružil, kakor bodo zahtevali njegovi osebni interesi. Temu izvršilnemu odboru je tudi prijavil svojo kandidaturo, ki je ni noben ljudski shod ali zbor sklenil in odobril.

V svojem pamfletu »Moje odgovore« je povedal, da bi rad postal poslanik v kaki tuji državi, najraje pri Vatikanu. Sedaj mu dr. Vošnjakov začasni uspeh ne pusti spati. Če se je temu posrečilo pri kmetijah, zakaj se njemu ne bi pri »Narodni ljudski stranki«? Potem magari njegov izvršilni odbor lahko takoj razdruži novo stranko.

Belgrajska porodica bi vsekakor rada primerno plačala razbitje SLS, križ je le ta, da ne bo pri teh poizkusih prav nobenega uspeha.

Ti poizkusi so samo sanje ubežnega kralja nad prepadom.

Iz zunanje politike.

* Značilna mesta iz govora Bonar Lawa o francoski akciji v spodnji zbornici so še sledeča: V ozadju francoske akcije tiči strah. Gotovo je, da bi Francija dobila rada od Nemčije izplačane reparacije, ravno tako gotovo pa je, da Francija ne vidi rada, da bi se Nemčija sploh okrepila. Res je, da se je treba Nemčije bati, ki bo že v 20 letih imela še enkrat toliko prebivalstva kakor Francija. Nemška nevarnost ne obstoja v sedanosti, ampak v bližnji bodočnosti. Vendar ne razumem, kaj naj Francija s svojim postopanjem pridobi. Gna je samo nemški narod še bolj zedinila in ga okrepila.

* Francoski listi zavračajo govor Bonar Lawa v spodnji zbornici. Očitajo mu, da ne pozna francoske psihologije. Francija, pravijo, noče Nemčije gospodarsko uničiti, marveč le preprečiti, da ne bi raztrgala verzajske mirovne pogodbe ter tako ogrozila vse svetovni mir.

* Italijanska gospodarska pomoč Reki. Te dni se je mudila v Rimu komisija reških trgovcev zaradi gospodarske pomoči. Italijanska vlada je pristala na jamstvo do 4 milijonov lir kredita, ki naj ga dobe reški trgovci. Občinska reška hranilnica dobi nadaljno posojilo 3 milijonov lir za hipotekarna posojila. Železniške tarife z

Italijo se izenačijo z onimi, ki jih ima Trst; vpejajo jadranskih tarif se pospeši.

* Finzi o notranjem položaju v Italiji. Državni podtajnik Finzi je izjavil o notranjem položaju Italije, da je izredno ugoden. Delavske mase so disciplinirane in beseda štrajk je za vedno izbrisana iz vseh slovarjev. Fašizem si predvsem prizadeva, da v delavstvu obudi duha odgovedi. Sardinija, črna točka ob nastopu sedanje vlade, je na najboljšem potu, da se prilagodi nacionalnim zahtevam. Tudi v oddaljeni Siciliji čimdalje bolj prodira duh novega časa. — Kar tiče komunistov, bo vlada radikalno izvršila svoje delo. Doslej je bilo aretiranih več tisoč komunistov. O zaroti sedaj ni še mogoče kaj več povedati. Obtežilnih dejstev ne manjka: velike vsote inozemskega denarja, tajna pisava, italijanski komunisti v komunističnih filialah na Dunaju in Budimpešti itd.

* Depopulacija Francije zelo skrbi celo francosko javno mnenje. Primera statistike rojstev leta 1921 s statistiko leta 1922 kaže, da je padla nativiteta na 7 odstot., padle so pa tudi poroke.

* Češka socialistična stranka se je izjavila za vladni zakonski načrt v svrhu zaščite države. Na shodu 14. t. m. v Pragi so se govorniki socialistične stranke za ta zakon zavzemali. Pravijo, da se ga delavstvu ni treba bati. Sicer pa bo zakon zadel tudi reakcijo in fašizem. Zlasti je hvalil zakon senator Klofač.

* »Graždanski Kodeks R. S. F. S. R.« je izdala sovjetska vlada. Obsega 435 paragrafov. O vsebini tega zelo zanimivega zakonskega dela še ni ničesar točnega znanega.

Slovensko šolstvo na Goriškem.

Z naglico in po prevdarjenem načrtu izpodkopažejo šolska oblastva na Goriškem tla slovenski ljudski šoli. Vladajoči krogi so trdno uverjeni, da se bomo Slovenci tekom dvajsetih let porezili — »asimilirali« pravijo oni. Z vsemi silami se je vrgla država v boj proti slovenski šoli, da pospeši to asimilacijo.

Pred nami leži poročilo šolskega nadzornika za goriški okraj. Šolski nadzornik v poročilu silno povdarja, da je razmeroma veliko število ljudskih šol odprtih. V goriškem šolskem okraju deluje 86 šol, le tri so zaprte, ker ni slovenskih učiteljev. (Toda še vedno ni doseženo število šol, ki smo jih imeli v avstrijskih časih.) Čisto italijanske so štiri šole in sicer v Ločniku, v Saloni pri Anhovem, v Ajdovščini in v Podgori. Vse druge šole so dvojezične. V teh polslovenskih šolah poučuje 222 učiteljev in sicer 195 Slovencev, ki delijo redni pouk in 27 Italijanov, katerih vsak poučuje v dveh ali treh krajih italijanski jezik. Kjer pa so razmere težavne in kraji oddaljeni, tam smo bili prisiljeni, — pravi nadzornik — poveriti pouk italijanščine tujerodnim učiteljem. Odredili smo, da se poučuje italijanščina v enorazrednicah dve uri na teden, v dvorazrednicah 14 ur tedensko, v štirirazrednicah 15 ur, pouk italijanščine na pet- in šestrazrednih šolah pa zavzema tedensko 18 ur. Razume se, da se je dvignil proti tej odločbi, — nadaljuje poročilo, — zbor protestov s strani slovenskih učiteljev, zastopnikov, župnikov, županov, poslancev itd. To leto pa so bile skoro vse ovire odstranjene... Sedaj, ko so se politične razmere spremenile, ko je zavladal fašizem, je ta naloga postala za nas lažja in srečnejša.

V goriškem okraju je v 179 razredih vpisanih 12.500 učencev in učenk. Obisk je nenavadno visok, »kar jasno dokazuje učinkovitost pritiska, ki smo ga izvajali nad starše«. Nadzornik pač pozablja, da pri nas ni treba pritiskati na starše, da

otroke pošiljajo v šolo. To pač spada bolj k šolskemu sistemu južne Italije. V poslovanje šolskih svetov in vodstev je uveden izključno italijanski uradni jezik. To so italijanske pridobitve na šolskem polju v zadnjem letu.

Šolski nadzornik Rubbia zaključuje svoje poročilo tako-le: »Menim, da je potrebno za brzo razširjanje našega jezika med Slovenci, da se v večjih slovenskih središčih ustanovijo italijanski otroški vrtci, zavetišča in nedeljska zabavišča, za odrasle pa italijanske potovalne knjižnice. V Gorici pa bi morali poklicati v življenje strokovni zavod za obrtno mladino in stari furlanski konvikt, ki bi moral sprejeti številne slovenske gojence, da jih dostojno uvede v furlanske družine, h kateri pripadajo za vse čase.«

Proti tem strašnim načrtom, za katerimi stoji orjaška moč države, smo brez orožja, mi ubogo ljudstvo revnih kmetov in delavcev. Pred vojno je imela »Slovenska straža« otroške vrtce v Podgori, Ločniku, Devinu. Sedaj bi jih stokrat bolj rabili! V Gorici zahaja nad 1000 slovenskih otrok v laške mučilnice. In ni upanja, da bo drugače.

Politične vesti.

— »Slovenec« ni prejel nikoli nobenega vinarja vladne podpore. »Ljudski dnevnik« je objavil neresnično vest, da je »Slovenec« dobival subsideje iz dispozicijskega fonda avstrijske vlade. To neresnico so ponatisnili tudi drugi listi in »Slov. Narod« je pisal kar o milijonskih podporah. — Sedaj dr. Šusteršič v »Ljudskem dnevniku« z ozirom na notico, objavljeno v »Domoljubcu« in ponatisnjeno v »Slovencu« objavlja konkreten slučaj, ki pa izven v rek, da so gore rodile — smešno miš. Dejstvo je, kar prizna tudi dr. Šusteršič, da je on dobil ne naprosen od »Slovenca« ponudbo od ministra Gautscha za podporo »Slovenca«. Ta denar — bilo ga je osem tisoč kron — je dr. Šusteršič prinesel meni, ki sem takrat urejeval »Slovenca«. Rekel sem, da sprejemem to svoto pod pogojem, da s tem ne prevzamem nobene obveznosti za pisavo »Slovenca« in da denar porabim popolno po svoji volji. Dr. Šusteršič mi je izjavil, da temu pritrdi. Nato je najprej dr. Šusteršič od vsote osem tisoč kron pridržal sebi dva tisoč kron, kakor on pravi za sodružništvo pri »Slovencu«, ostalo vsoto pa je izročil meni. — Drugi dan sem o tem takoj službeno sporočil tedanjemu načelniku KTD monsignoru Zupančiču, ki je takoj pritrdil mojemu predlogu, da naj se denar porabi za Jeranovo dijaško mizo. Ne jaz, ne »Slovenec« ni dobil od te vsote nobenega vinarja. — Kar se pa tiče trditve dr. Šusteršičeve, da sem pozneje, ko je Gautsch zopet postal minister, prišel še enkrat prosit, naj vnovič izposluje kako podporo, izjavljam, da to ni res in da kakor prvič nisem jaz prosil, tako nisem mogel tega storiti v drugič, tem manj, ker vsa slovenska javnost one dobe ve, da sem bil vse svoje javno življenje kot politik vedno v najhujši borbi s Slovincem sovražnim vladnim režimom, tako začasa Heina, kakor Schwarza in Attemsa in da me je zato avstrij. nemška vlada vedno preganjala, kar jasno izpričujejo tudi uradni akti v prosvetnem oddelku deželne vlade, ki so mi prišli po delu na vpogled, kjer si jih lahko ogleda tudi dr. Šusteršič. — A. K a l a n.

— Pakiranje z radikali. Razkritje mešetarenja med radikali in »narodovci« ter

Izkopine v Egiptu.

Izkopana grobnica kralja Tutankamena se izkaže vedno bolj kot eno najvažnejših arheoloških najdenišč 19. in 20. stoletja. Kraljevo mesto Teben leži kakih 800 km oddaljeno od Aleksandrije ob Nilu in blizu mesta je »dolina kraljev«, pokopališče egiptovskih kraljev. Kraljeva grobišča so imela dva oddelka: grobnico z mumijo kralja in daritveno kapelico, kamor so sorodniki, zorali nositi vsak dan kruh, pivo, perutnino in meso, da je mogel kralj v grobnici nadaljevati svoje tuzemsko življenje; sicer bi moral »storiti drugo smrt«. — Ravno ta vera v posmrtno telesno življenje nam razodeva pomen mumifikacije. Da bi namreč telo ne razpadlo, se je umetno konserviralo, da bi se ga umrli mogel še nadalje posluževati. Ta vera Egiptčanov nam tudi pojasni, zakaj so dali kraljem v grob vso opravo: ležišče, stole, mize, svečnike, skrinje s perilom, orodja in orožja, voze, celo kopalo pripravno in konservirano hrano! Kralj nadaljuje tam dol svoje tiho življenje.

Tako kompletno opremo egiptovskega kralja Tutankamena iz leta 1358—1350 pr. Kr. je torej razkril lord Carnarvon v egiptovskem kraljevem pokopališču. Pogled na

ta zaklad je baje čaroben ne samo za arheologa, ampak tudi za umetnika.

Med najdeninami so v prvi vrsti sledeči predmeti: kraljev prestol, kojega slonolokaž tako dovršeno zbrsklo in reliefno umetnost, da je ni zlahka primere; trije pozlačeni vozovi, čijih zlate pločevine so se deloma odkrhale od lesa; pozlačene postelje, 2 škrinji s kraljevim perilom in oblačilom. Vmes se je dobila fina rokavica, ki se bo dala konservirati; gotovo najstarejša rokavica sveta! Rokavica je prirojena za nežno roko 16—18 letnega mladčnika; tudi vsi drugi znaki kažejo na izredno mladost kralja. Nek doprni model (kakor ga rabijo krojači in šivilje) s kraljevim portretom, ki je izborno ohranjen, posebno potrjuje domnevo arheologov, da je kralj v starosti 18 let umrl in da je vladal samo dve do štiri leta.

Tudi njegov tast, Aknaten, čigar mumija se je našla pred 15 leti, se je oženil s 13 letno in umrl s 30 leti. Zanimivo je, da sta ta dva kralja izvršila politično in versko revolucijo: Aknaten je namreč zapustil Teben ter si izbral drugo mesto Tel-el-Amarna, nadalje je začel častiti namesto tebenjskih božanstev novega boga Atona (t. j. solnčno oblo), kot izvor vsega življenja. Bila sta torej »heretika«. Toda Tutankamen

se je slovesno vrnil v Teben in je umrl kot zadnji svoje dinastije. Zato se je vsa oprema njegove palače z njim pokopala, da bi je ne dobili nasledniki.

Za temi mladimi, nedoraslimi kralji pa tiči skoro gotovo dvorna intriga bodisi kraljeve matere ali kake stranke, ki so izrabili kraljevo ime v svoje politične svrhe. Ta zgodovinski problem bo šele pojasnjen, ko se bo odprla grobnica z mumijo kralja. Mumija se bo presvetila z röntgenovimi žarki, da se bo določila njena starost.

Toda zakaj, tako vpraša ves svet, se prava grobnica ne odpre? Strokovnjaki se nočejo prenatagiti. Od 5. novembra, ko se je grobnica slučajno razkrila, do danes, deluje lord Carnarvon s celim štabom arheologov, da previdno spravi zaklade prvih dveh grobnih izbic na varno. Treba je v ta namen vse polno kemičnih preparatov, da se tri tisoč let stare tkanine, lesni izdelki itd. ne zdrobijo v prah, ko pridejo na zrak. Bržkone se bo priredil poseben muzej prav v Teben, kajti vlažno ozračje v Kairo ali Londonu bi vse uničilo.

Železna vrata branijo zdaj dostop h grobišču, pred njimi pa straži sudanska policija, in arheologi deloma preučujejo pri grobišču, da se ne bi kaj zgodilo.

med radikali in dr. Šusteršičem je povzročilo veliko senzacijo. Iz pisave »Slovenskega Naroda« kakor »Ljudskega dnevnika« je bilo sicer vsakemu jasno, da obstoji med to trojico vez, ki se sramujejo javno priznati. Pogajanja v Ljubljani, ki so se vršila sporedno, (ne neposredno, kakor je zagrešil tiskarski škrat) med radikali in »narodovci« na eni in radikali ter dr. Šusteršičem na drugi strani, je vodil za radikale ljubljanski odvetnik, katerega ime lahko imenujemo ako žele to gospodje mešetariji. Ta vest, ki jo je prejel naš belgrajski informator iz avtentičnega vira, je mešetarje hudo zadela. Tako »Slovenski Narod« kakor »Ljudski dnevnik« jo dementirata, ker pač ne moreta pojmiti, kako je ta zanje skrivnostna zadeva prišla v javnost. Pod solncem pač ni ničesar tako skrito, da bi ne postalo očitno. To naše povsem verodostojno razkritje potrjuje tudi pisava »Slovenskega Naroda« zadnje tedne. Globoki pokloni pred dr. Zupaničem in bramba radikalne stranke na celi črti so govorili ravno tako jasno kakor vsa poročila o dr. Šusteršiču na drugi strani. Tudi pogajanja NNS z JDS potrjujejo naše razkritje, nad katerega verodostojnostjo nimamo sploh nobenega poudarka niti najmanjše dvomiti. NNS je pri pogajanjih z JDS zahtevala, da mora biti skupni kandidat iz njenih vrst ter mora imeti s v o b o d n e r o k e, da se »pridruži v parlamentu tej ali oni veliki politični skupini, odnosno parlamentarnemu klubu, kakor bo pač to zahtevala takratna politična situacija«. Kdor le površno prebira »Slov. Narod«, bo vedel, da upajo »narodovci« na zmago radikalov. Da bi »Narod« odvrnil pozornost od mešetarenja z radikali, je objavil iz belgrajskega »Preporoda« oslovsko domnevo, da je dr. Korošec skušal najti zaslonbo za svojo volivno taktiko v — radikalnih vrstah. Že nekaj časa opažamo, da se iz Ljubljane lansirajo po-

polnoma izmišljene vesti v »Preporodu« z namenom, da se potem v Ljubljani — ponatiskujejo, vse te vesti pa — čudno — slikajo dr. S. kot orjaškega borca proti SLS. Papir je potrpežljiv, volivci pa ne!

— Karlekin igra v naših zmešanih časih šef »slovenske republikanske stranke«, pisatelj dr. Novačan. Ker že vsi snujejo stranke, jo je še on. In ker pri nas najprej in najlažje pridejo do kakšnega koritca radikalni demagogi, si je Novačan izmislil republikansko sovjetsko federativno kmetstvo in delavsko pacifično in nihilistično stranko. Njemu je vsespokaj špas, v katerem nič ne izgubi, če propade, lahko pa kaj dobi, če bo kdo tako prifrknjen, da ga bo volil. Če pogori, bo ustanovil kakšno drugo »stranko« ali pa se bo lotil zopet kakšnega romana, če bi pa po kakšnem slučaju prišel v parlament, lahko postane minister. Na to on tudi misli, kajti noč in dan se mu sanja o samih ministrskih penzijah. O ničemer drugim v svojem »Republikancu« ne piše nego o penzijah. Koliko bi on penziona dobil, če bi minister bil! V vsaki številki obira slovensko ljudsko stranko, češ, da ima celih pet ministrov v svoji sredi, ki da vsi penzije vlečejo. V resnici pa SLS nikoli niti pet ministrov imela ni in tudi penzionov ne vlečejo, ker so razum enega vsi premalo ministrovali. Sicer pa je penzijo zaslužil, kdor je služil, še bolj pa, če je dobro služil. Ako bi bila SLS imela pet ministrov tako dolgo, da bi po zaenkrat veljavnem zakonu prejeli penzijo, bi bilo za državo več narejeno, nego je. Novačan tudi vidi v Sloveniji same »visoke duhovnike, ki v razkošju in zlatu tonejo.« Te debele gluposti Novačanu še komunisti ne verjamejo. Mož se sam iz sebe norca dela in ljudi vleče, najbolj pa ga bodo ljudje potegnili 18. marca, ko bosta ministrski portfelji v penzijo Novačanu splavala po Savinji.

ni klopi je ostalo le 15 mareziganskih kmetov, ki so ravnali kruto izzvanj in v skrajnem silobranu. Razprava se nadaljuje.

p Jezikovno vprašanje pred rešitvijo. Podminister v ministrskem predstvedu Acerba je v pogovoru s časniki izjavil, da pride med raznimi drugimi nujnimi stvarmi na dnevni red v ministrskem svetu v kratkem več načrtov o rabi »tuhje« jezika v pokrajini in drugorodnim prebivalstvom. — O volitvah se je Acerba izjavil, da so še daleč.

p Po šestih letih se je oglašil iz Rusije Jožef Mirušič iz Sv. Ivana pri Trstu. Pismo je bilo oddano 7. januarja t. l.

Shod ljubljanskih zaupnikov S. L. S.

Ljubljana, dne 16. februarja 1923.

Ljubljansko krajevno vodstvo SLS je sklicalo danes zvečer zbor ljubljanskih zaupnikov SLS, kateri so napolnili veliko dvorano »Uniona«. Otvoril ga je in vodil ljubljanski podžupan dr. Stanovnik, kateri je poročal, kako je prišlo do dejstva, da nastopa SLS v Ljubljani pri volitvah v državni zbor samostojno. Z velikim navdušenjem in odobravanjem se je vzelo na znanje njegovo poročilo, da je vodstvo SLS v Ljubljani postavilo za kandidata stranke tov. dr. Andreja Gosarja, za njegovega namestnika pa občinskega svetovaleca tov. Jožeta Pirca.

Tov. dr. Andrej Gosar je nato v daljšem govoru obrazložil nujno potrebo, da SLS v Ljubljani pri volitvah najodločneje nastopi, da bo tudi Ljubljana pri volitvah pokazala svoje avtonomistično mišljenje. Ljubljana mora dokazati, da obsoja gnili režim nasilstva in zločasne obznane. Govoru so zaupniki navdušeno pritrdili.

Tov. občinski svetnik Jože Pirc je govoril o nalogah, za katere se bo moral zavzemati ljubljanski poslanec s posebnim oziranjem na stanje delavstva, javnih in zasebnih nameštencev in glede na nujno rešitev stanovanjskega vprašanja.

Po z navdušenjem sprejetem govoru občinskega svetovaleca Pirca je načelnik vodstva SLS za Ljubljano tov. Kremžar predlagal sledečo resolucijo:

Shod zaupnikov SLS v Ljubljani poziva g. p. rajinskega namestnika, da takoj predlaga ministrskemu svetu potrditev ljubljanskega župana dr. Periča, ker mestna uprava trpi ogromno škodo v finančnem in upravnem pogledu, ker je magistrat brez glave. Vlada komisar leži bolan, izvoljeni župan pa še ni potrjen. Opozarjamo vlado, da vrne avtonomijo ljubljanski občini in od ljudstva izvoljenega župana čimprej potrdi, da pride občina zopet do rednega gospodarstva.

Predlagana resolucija je bila soglasno in z velikim navdušenjem sprejeta, nakar je predsednik podžupan tov. dr. Stanovnik zaključil zbor s pozivom, da naj se razvije najnavdušenejša agitacija za izvolitev kandidata SLS v Ljubljani.

Dnevne novice.

— Spremembe v slovenski frančiškanski provinciji. Vsi deli smrti preč. provinciala p. Marijola Holečka so se izvršile sledeče spremembe: Provincialni vikar: Dr. p. Regalat Čebulj; kustos provincije: p. Placid Fabiani; gvardijan v Ljubljani: p. Salvator Zobeč.

— Slov. glasb. društvo »Ljubljana« bo proslavilo svojo 30. letnico na Belo nedeljo in ponedeljek 8. in 9. aprila. Opozarjamo na to vsa društva in prosimo, da opuste ta dan svoje prireditve. — Odbor.

— Božidar Sever, o katerem smo že poročali, da se nahaja v Budimpešti v privatnem sanatoriju do časa, dokler ne bo izmenjen, se je obrnil s prošnjo na našo vlado, da se naj diplomatičnim potom doseže, da bodo istočasno s njim izmenjeni tudi drugi politični ujetniki, ki se nahajajo v vojaških budimpeštanskih ječah. Njemu je znano, da sta tam še dva Prekmurca, več Banačnanov, nekaj Hrvatov in dva Srba. (Nekateri izmed njih so že dve leti in več zaprti, par med njimi jih je tudi že na smrt obsojenih.) Izmenjava g. Severja se pa zavlačuje, ker je budimpeštanski poslanik g. min. Milan Milojevič že mesec dni na dopustu in ker ogrska vlada z ozirom na težke politične zločine g. Severja proti ogrski državi zahteva od belgrajske vlade tri politične zločince-Ogre, ki so v jugoslovanskih zaporih, dočim je belgrajska vlada pristala doslej le na zamenjavo 1 : 1. — Ali ni to najnovejša trgovina z — ljudmi?!

— Tri nove tobačne tovarne v Srbiji. V Smederevu, Nišu in Velešu bo zgradila uprava monopola tri nove, velike tobačne tovarne, katerih gradnja je proračunjena na 150 milijonov dinarjev. V Ljubljani odpuščajto delavce, češ da ni dovolj dela, v Srbiji pa bodo zgradili kar tri nove tovarne. Čemu, ako je res, da niti v Ljubljani ne morejo zaposliti vseh delavcev. Slovensko delavstvo bo tudi na tem slučaju spoznalo, da ima SLS popolnoma prav, ako je neizprosna v svoji zahtevi po avtonomiji.

— Roparski umor sredi dneva. Minoli ponedeljek ob 11. dopoldne je prišla v hišo posestnika Molnarja v Subotici družba slaboboleh ljudi. V hiši sta bili doma samo dve ženski: posestnikova žena in 75 letna gostinja. Z revolverjem v roki so roparji zahtevali od gospodinje denar. Le-ta je šla in našla 4000 dinarjev, češ da nima več. V tem so ostali zlikovci odšli, samo eden roparjev je ostal. Le-ta je zahteval še več denarja in ker mu žena ni mogla ugoditi, je dvakrat ustrelil nanjo in jo težko ranil. V tem je bil eden lopovov iz neznanega razloga opozoril policijo na zločinski podjetje. Prihitela straža je roparja še zalotila v hiši. Začel je streljati in išoč prostega izhoda naletel na 75letno gostinjo, ki jo je z dvema streloma usmrtil in nato pobegnil na dvorišče in odtoč čez zid na prosto. Policija je nato izsledila in zaprla ovajalca zločinskega podjetja in dognala, da gre za nevarno zločinsko družbo, ki ima na vesti teže grehe. Ovajalec je dezerter Aleksander Lakatos, a roparski morilec pobegli kaznjencev Emerih Toth. Totha še niso prijeli.

— V Ljubljani najdeni novorojenček. Poročali smo, da sta 4. t. m. potegnili iz Ljubljane Jože Ljubič in Ivan Cimerman iz Podgrada mrtvega novorojenčka. Pri raztelesenju dne 7. februarja se je dognalo, da je bilo dete ženskega spola, živo rojeno in da je vsaj 24 ur živelo. Dete je ležalo v vodi 7 do 14 dni. Na glavi je imelo dete rane, katere mu je najhujše zadala njegova neusmiljena mati. Dete so pokopali na pokopališču pri Dev. Mariji v Polju.

— Tatvine. V Bončarjevem gozdu nad Hrmošću, ki je last Marjančiča, je bilo posekanih 12 borovcev, vrednih 2000 kron. Gostilničarju Jožetu Babniku iz Fužin je pa bilo posekanih 40 borovcev. — Na železniški postaji Zlani most je bila ukradena vreča moke (83 kg) v vrednosti 2550 kron.

— Berite današnji inserat domačega umetnega zavoda za povečanje vseh slik in portretov K. Staut Ljubljana.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov tvečke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg štev. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1. 3322

Gospodarstvo.

g Kr. šumska uprava v Kostanjevici odda 1. 1000 plm bukovih drv v Mačkabcu, 2. ca 200 plm hrastovega porabnega lesa in ca 1000 plm mešanik (hrast, gaber, jeva) drv v 27 b Krakovskega gozda. Materijal je izdelan. — 3. Okoli 3 vagona bukovog oglja v skladišču grada; 4. Okoli 300 plm šo stoječega porabnega lesa črne jelše v 26 a b Krakovo. — Pismene, predpisane postavljene in v 23 Din kolekovane ponudbe s pripombo, da so ponudniku znani splošni in posebni pogoji za prodajo lesa in da se jim podvrže, naj se vložijo z 10 odstotno jamčevino do 26. februarja 1922 do 10. ure pri podpisani upravi. Na ovitku se navede: »Ponudba za les, drva« pri kr. šumski upravi Kostanjevica. 909

g Cene živini na domačem trgu. Srednje-težki konji so se plačevali par po 10 do 15 tisoč dinarjev, boljši 15.000 do 25.000 Din. Voli prve vrste so se plačevali po 9.75—11.25 Din za kilogram žive teže, voli druge vrste po 7.25—8.75 Din za kilogram, krave druge vrste po 7.50—9 Din, prešiči po 26—28 Din žive teže.

g Cene blagu na tržaškem trgu dne 15. t. m. so bile sledeče: Kava: Rio 6, 6 lir, Rio 5, 6.06, Rio 2, 6.50, Santos 7; sladkor: kocke 2.50, kristal 2.32; riž: Karolina 2.20, italijanska glaze 2.16, Saigon 1.76, Bruck 1.64, Soje olje 6.70, ameriška mast 7.14.

g Dvajset dinarjev v zlatu en napoleon. Finančno ministrstvo je odredilo, da se pri plačilih taks in pri presojevanju glede sodne pristojnosti smatra dvajset dinarjev za en napoleon (približno 325 Din).

g Cene zlata in srebra v Nemčiji. Nemška vlada kupuje zlatnike po 20 mark potom državne banke ter jih plačuje po 140.000 papirnatih mark (to je približno 600 Din, če računamo tečaj marke po 0.50 Din). Srebrne marke pa po 2900 pap. mark.

BORZA.

Zagreb, 16. febr. (Sklep.) Devize: Curih 19.40, Pariz 6.35—6.30, London 485—486, Berlin 0.54—0.55, Dunaj 0.147—0.148, Praga 306.00—309.50, Trst 4.97, Bukarešt 48.50, Newyork 104, Budimpešta 3.90—4.00, Varšava 0.25—0.26, Valute: lira 487.50—490.00, češka krona 303—305, avstr. krona 0.143—0.1435.

L. B. O.

ORKANCI!

Nedeljo 18. t. m. Vsi! Ob 8. zvečer.

Ljubljanske novice.

Ij Srebrno poroko bo praznoval v nedeljo, 18. t. m. zvonarski nadelovodja Strojnih tovarov in livaren g. Karol Krušič. Bog ga živi še mnoga leta!

Ij Kurz iz umetnostne zgodovine. V soboto, dne 17. t. m., se vrši ob 18. uri v veliki dvorani deželne dvorane osmo predavanje pod naslovom »Michelangelo in začetki baroka«. Predava dr. Izidor Cankar. Vstopnice po 5 Din pri vходу.

Volivno gibanje.

DR. ANDRIČ — KANDIDAT ZA ZAGREBSKO ŽUPANIJO.

Zagreb, 16. februarja. (Izvirno) Danes je bila vložena kandidatna lista Hrvatske pučke stranke za zagrebško županijo. Nosilec liste je dr. Josip Andrič. Lista je bila vložena kot druga.

v Volivni shodi v novomeškem okrožju se bodo vršili v nedeljo dne 18. t. m.: V Prečni po prvi sv. maši, v Soteski ob 11. uri (dr. Kulovec), v Toplicah ob 7. uri, na Gor. Sušicah ob 11. uri (dr. Česnik in tajnik Munda), na Gor. Kamencih ob 2. uri pop., v Bučni vasi ob 5. uri (urednik Radušek in še en govornik), v Semiču po prvi sv. maši (posl. Nemanič), v soboto 17. t. m. v Novem mestu v Rokod. domu ob 7. uri zvečer (dr. Kulovec). Naše zaupnike prosimo, da poskrbe za častno udeležbo.

v Sestanek obrtnikov v Metliki. V četrtek zvečer se je vršil v dvorani Kmetijskega društva v Metliki zelo dobro obiskan sestanek obrtnikov. Poročal je naš kandidat Nemanič o parlamentarnem delovanju v zadnjem letu, razkril različna koruptna dela vladnih strank, pojasnil volivni red in končno razložil program SLS. Izvajanjem g. kandidata so metliški obrtniki pozorno in z velikim zanimanjem sledili in mu končno izrekli zaupnico in zahvalo za njegovo dosedanje delovanje. Zanimivo je, da so bili med poslušalci obrtniki, ki so se silno hudovali na nasprotno stranke, ker so jim ob zadnjih volitvah samo obetale, izpolnile pa niso niti ene obljube. Nato je zastopnik obrtne organizacije pojasnil položaj našega obrtništva v sedanjih težkih časih in jim s strokovnimi nasveti razbistril marsikatero važno vprašanje. Sestanek je zelo dobro uspel.

v Belči vrh (občina Dragatuš). V sredo, dne 14. t. m. se je vršil v prostorih g. Flajnika shod SLS. Navzočih je bilo 120 volivcev. Govorila sta gg. Franc Kek in pos. Lakner. Volivci so se vsi izjavili za SLS.

v Uspehi hrvatske koalicije v Bosni. Koalicija Hrvatske pučke stranke, skupine dr. Pavičiča in neodvisnih delavcev v Bosni pridobiva vsak dan več simpatij. Sestanki in shodi Radičevih agitatorjev so se ponesrečili in ostanki Težake stranke pod vodstvom dr. Šuteja in profesorja Jankovića so kakor izgubljene ovce in ne vedo, kaj naj storijo. Nova koalicija nastopa pod volivnim geslom »Slozni Hrvati, kmetje in delavci«. Njen proglas zahteva najširšo avtonomijo za Bosno in Hercegovino, revizijo vidovdanske ustave ter ukinjenje zakona o zaščiti države.

v Zbor zaupnikov JDS v Ljubljani se je vršil v četrtek zvečer v Kazini. Prišlo je samo okrog 100 ljudi. Za kandidata v Ljubljani so postavili prof. Reisnerja, namestnika pa bodo še-le določili. Če pa bi se dosegel sporazum z NNS, bi seveda g. Reisner odpadel. Dr. Žerjav je na sestanku poročal, da imajo demokrate samo enega nasprotnika — klerikalizem. Drugih bolečin jedeesarji v državi ne čutijo, zato pa jih čuti vsa Slovenija.

v Zbor zaupnikov NNS v Ljubljani. Istočasno kakor JDS, so zborovali zaupniki Narodnonapredne stranke v Mestnem

domu. Dr. Triller je bil leader zbora in je označil kot cilj stranke boj proti namišljenemu klerikalizmu in komunizmu. Najbolj ga je strah pred dr. Gosarjem, ker je svoj čas kot poverjenik tako vzorno reševal stanovanjsko vprašanje in pri tem pritisnil tudi Trillerjevo Kreditno banko. To je ves Gosarjev boljševežem, ki se ga zastopnik velekapitala dr. Triller tako strašno boji. Zbor je postavil za kandidata dr. Vladimira Ravniharja, za njegovega namestnika pa Viktorja Medena. Za slučaj sporazuma z demokrati bi pa seveda dr. Ravnihar odstopil in bi prišel na njegovo mesto dr. Hacin, ki se je iz klerikalca prerinil do demokrata, sedaj do »narodnega naprednjaka«, v slučaju izvolitve pa bi tudi ne zavrgel radikalne stranke. Saj se je dr. Ravnihar glede revizije ustave postavil na isto stališče kakor g. Pašič in po njegovem vzgledu tudi dr. Šusteršič, da je treba ustavo revidirati, tako se izkaže, da ne odgovarja dejanskim razmeram. Nam je ta potreba že davno jasna!

v Gospodarska stranka v Ljubljani. Včeraj je bila na sodišču vložena kandidatna lista »Gospodarske stranke« za mesto Ljubljani. Njen kandidat je g. inženjer Milan Šuklje, njegov namestnik pa g. višji davčni upravitelj Makso Lilleg, znani predsednik društva državnih uslužbencev, ki se je pri občinskih volitvah zavhajeval v imenu uradništva g. dr. Žerjavu. Demokrate upajo, da pride končno le do sporazuma z NNS, tako da bi se zedinili na navidezno nevtralnega kandidata, ki pa bi vstopil v demokratski klub, ako bi bil izvoljen. »Narodovci« pa pričakujejo o svojem nevtralnem kandidatu, ki bi ga postavili v slučaju sporazuma, da bo vstopil v radikalni klub. Drug drugega bi radi prevarili volivci bodo pa tej igri napravili definitivno konec na dan volitve.

štajerske novice.

Š Smrtna kosa. V Mariboru sta umrli železniški redar Anton Ovahte in finančni paznik Anton Potočnik. — V Plazovju pri Laškem je umrl posestnik in dolgoletni občinski odbornik Jernej Pečnik. — Na Malni pri Sv. Jurju v Slov. Gor. je umrl kmet Janez Muršec. N. v m. p!

Š So. Peter na Medu. selu. Poročil se je večletni načelnik Šentpeterskega Orla in naumorni organizator na političnem polju posestnik g. Fehovar Jožef z gđ. Marijo Inkret. Obilo sreče!

Primorske novice.

p Prve zanimivosti iz mareziganske razprave. Prvi razpravni dan v mareziganskem procesu je predsednik porotnega sodišča takoj uvodoma naznanil, da so vsi obtoženi fašisti in njihovi tovariši temeljem amnestije dne 22. dec. 1922. obtožbo oproščeni, ker so bili obdolženi političnih kaznivih dejanj v nacionalne svrhe. Nato je za govornik Zennaro predlagal, naj se določijo amnestije uporabijo tudi za ostale obtožence. Proti temu sta se uprla zastopnik civilne stranke dr. Dompieri in kralj. prokurator, nakar je sodni dvor po polurnem posvetovanju predlog dr. Zennara odbil. Tako so izizzivali, ubijalci in požigalci nekaznovani odšli iz dvorane in na zatož-

Predavanje »Stolne prosvete« v Križankah. Prihodnji ponedeljek, dne 19. t. m. točno ob 8. uri zvečer bo v Stolni prosveti predaval gospod prof. Janko Mlakar o vrlo zanimivi temi »Življenje v preteklosti«. Predavanje se vrši v Družbeni dvorani v Križankah.

Ij Sentjakobska prosveta. V nedeljo, 18. t. m. ob polosmih zvečer bo predaval mons. Viktor Steska o bl. Devici Orleanski. Predavanje bodo pojasnjevale bene skriptične slike. Vabimo!

Ij Predavanje o Pasteurju v društvu »Soča«. V soboto 17. t. m. predava v salonu pri »Levu« gospa dr. Amalija Simec, šef bakteriološke stanice v Ljubljani o temi: »Pasteurjevo delovanje in njegov pomen za človeštvo«. Odbor opozarja svoje člane, prijatelje in drugo cenjeno občinstvo, naj ne zamudi ugodne prilike, seznaniti se z delovanjem enega za človeštvo najzaslužnejših moč. Po predavanju poje oddelček pevskega zbora Z. J. Z. Začetek ob pol 9. uri. — Vstop prost.

Ij Krekova prosveta ima v nedeljo, 18. t. m. ob 5.45 uri skriptično predavanje o Lurdu. Vse članice uljudno vabljene!

Ij »Mladi Parižan« je elitna igra, katero so že resni režiserji vprizorili z velikim uspehom. Postavlja nas v dobo Napoleona in gledalcu bo imponiral psihološko naravni potek spremembe trpkega značaja maršala Lepinje. Ker so se prireditelje Zveze bivših sal. gojencev na splošno prikupile, vabimo slavno občinstvo k prireditvi »Mladi Parižan« v nedeljo, dne 18. februarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v Rokodelskem domu. Predprodaja vstopnic v trgovini KTD pri Ničmanu in na večer predstave pri blagajni od 6. ure naprej. — Odbor.

Ij Koncert v kavarni »Evropa« na Dunajski cerkvi se vrši danes zvečer ob 9. uri. Vstop prost.

Ij Koncert v hotelu Tivoli v nedeljo dne 18. februarja 1923, od 16. do 20. ure. Godba dravske divizije. Vstopnina prosta. Se priporoča Vekoslav Dolničar.

Ij Policijska kronika. Bančni uradnik Milan Časnik je bil v Narodnem domu okraden. — Antonu Jeraniču in Antonu Mekincu je neznan tat v Černetovi gostilni ukradel obleke v vrednosti 6500 K. Ukradeno obleko so našli v električni centrali na Fužinah. — Pri »Rusu« Pred igriščem je bila ukradena Mariji Bajda črna usnjata torbica, v kateri je imela 4000 K denarja. — Na državnem kolodvoru je bil odrezan in ukraden zastor z vidnimi črkami SHS.—CXC. — Ljudmili Milic na Starem trgu št. 19 je bilo ukradeno več posteljinega perila v vrednosti 3200 kron. — Dosedaj neznan tatovi so se spravili na kokoši. Obiskali so Tavčarja na Rebru in mu ukradli 3 kokoši in 1 petelina ter Marjeti Turk v Rožni dolini 4 kokoši. — Vlomili so v lomili vstanovanje Martina Polačka na Mestnem trgu in odnesli z zlato obrobljeno žepno uro vredno 4.000 K. — Na poslopju šole na Ledini je bila ukradena od strehe do tal segajoča odvajalna cev, vredna 10.000 K.

Učiteljski vestnik.

Podružnica Slomškove zveze za novomeški in črnomaljski okraj priredi v soboto, 3. marca zborovanje skupno z litijsko podružnico v St. Vidu pri Zatični takoj po dohodu jutranjih vlakov t. j. okoli 10. ure. Na dnevnem redu je predavanje »O lepoti slov. jezika« (prof. dr. A. Breznik), »O gospodinjstvu« (tov. Josip Primožič) in »O deških ročnih delih v osnovni šoli« (tov. Lovro Jevnikar). Radi kosila naj se vsak pismeno prijavijo tov. naduč. J. Polak-u v St. Vidu. Vsak član(ica) mora biti toliko zaveden, da se tega zborovanja in izleta gotovo udeleži. — Predsednik.

Pevski vestnik.

Pevska zveza v Ljubljani bo organizirala petje pri skupni maši ob katoliškem shodu. Ker bo to petje večstotih pevcev in pevk bistveno k uspehu slavnosti pripomoglo, naj vsa cerkvena predstojništva in vodstva Marijinih družb svoje pevke in pevce na to opozore, da se za petje priključijo in primerno pripravijo. Tozadevno okrožnico bo razposlala »Pevska zveza«.

Priloge »Pevce« smo dobili z Dunaja. Te dni bomo razposlali zadnji številki letnika 1922. Prva štiri številke j. 1923 izidejo pred sv. Jožefom. Snov bo pestra. V prilogi bodo natisnjene vse nagajane pesmi. »Pevce« bo izhajal odlej redno v prvem tednu vsakega drugega meseca. Naročnino bomo objavili, ko sklenemo pogodbo z najcenejšo tiskarno. Odbor se trudi na vso moč, da more nuditi »Pevce« čim ceneje.

Socialni vestnik.

s Tožbe na sodišče delavskega zavarovanja. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja: Delavci in namočenci, ki utrpel obratno nezgodo, katere imajo za posledico več kakor deset odstotno izruba zmožnosti za delo, imajo pravico do neugodnih rent, katerih višino določa ravnateljstvo, odnosno rentni odbor okrožnega urada. Na podlagi te odločbe izda okrožni urad ponesrečenim zavarovancem odloke o odškodnini. Proti tem odlokom je v roku 15 dni dopustna kolka prosta pritožba na sodišče delavskega zavarovanja, v kateri morajo biti povdane one točke odloka, proti katerim je tožba naperjena. V večini slučajev bo tožba mogla biti naperjena le proti preizkušeni izgubljeni zmožnosti za delo. Ker zakon o zavarovanju delavcev za omenjene tožbe ne zahteva nikakih formalnosti in zadošča zanje navaden dopis, more tako tožbo sestaviti in vložiti vsaka ponesrečena oseba sama, ne da bi iskala pravne pomoči drugod. Na ta način

se ponesrečenec izogne nevarnosti povrnitve nastalih stroškov za sodni postopek, katere predvideva § 168. zakona o zavarovanju delavcev, ki pravi, da stroške za pravnega zastopnika plača vselaj stranka, ki izgubi pravdo. Pri tej prilici se ponovno opozarja, da so vsi dopisi, vloge in priloge, ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem, poštnine in kolka proste.

Narodno gledališče.

OPERA.

Sobota, 17. februarja: PRODANA NEVESTA A. Nedelja, 18. februarja: RIGOLETTO. Izven. Ponedeljek, 19. februarja: Zaprt.

DRAMA.

Sobota, 17. februarja: ZA PRAVDO IN SRCE. B. Nedelja, 18. februarja: LILIJOM. Izven. Ob 3. pop. UGRABLJENE ŠABINKE. Izven. Ob 8. zvečer. Ponedeljek, 19. februarja: CUDEŽ SV. ANTONA in CRNA DAMA IZ SONETOV. Red D.

Prosveta.

pr Dvojica slovenskih skladateljev je zastopana v II. delu koncerta pianista Cirila Ličarja, ki se vrši v ponedeljek, 19. t. m. v Filharmonični dvorani. Točke teh dveh slovenskih skladateljev zavzamejo II. del Ličarjevega koncerta. Kot prvi nastopi priznani srbski skladatelj Miloje Milojević, prof. Muzičke šole v Beogradu, kojega skladbe so izšle v založbi v Parizu in v Londonu. Izmed številnih Milojevićevih klavirskih skladb izjema Ciril Ličar štiri karakteristične srbske skladbe, to je pravzaprav srbske narodne pesmi, ki so umetno aranžirane za klavir. Izmed teh je I. točka »Bojarka« znan narodni ples. Koncert zaključijo slavni Smetana, ki nam v svojih skladbah podaja sliko iz življenja češkega naroda na deželi. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

pr Cerkvni Glasbenik, 1923, št. 1—2 prinaša sledečo vsebino: Anton Foerster ob 85 letnici (dr. Fr. Kimovec); Cerkvenglasbena liturgika (Fran Ferjančič); Nekoliko podrobnih zanimivosti o orglah v ljubljanski škofiji (Stanko Premrl); Kako in kje sem nabiral narodne pesmi (Franc Kramar); Organistovske zadeve; Koncertna poročila (S. P.); Dopisi (Mirna, Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani); Oglasnik za cerkevno in svetno glasbo: P. H. Sattner: Leop. Belarjeva slov. maša »Oče večni«; Priidite molit Jezusa! Božične pesmi, uredila Sicherl in Premrl; Dobronič: Jugoslavenske puške popijevke; Pevski kolekar za leto 1923; Vinko Lovšin: Jurček; Anton Dobronič: Pjesmarica; Janko Grudnik: Postne pesmi; Razne vesti; Listnica uredništva in uprave. — List, v obsegu 20 strani, ima glasbeno prilogo: Pesmi v čast svetnikom, zl. Stanko Premrl. — Cerkvni Glasbenik izhaja šestkrat na leto v dvoj-

nih številkah in stane celoletno 25 Din, za dijake 15 Din, za Italijo 15 lir, za Ameriko 1 dolar. Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Pred škofijo št. 12. Posamezni izvodi glasbene priloge so na razpolago po 1 Din.

pr »Naš dom« glasilo slovenske mladine št. 2 priobčuje na uvodnem mestu članek dr. Hohnjea: Naloge naših izobraževalnih organizacij. Dr. Jeraj poljudno obravnava: Socialno vprašanje. M. Črčkova je zložila za otvoritev Krekove dvorane v Središču lep Prolog, ki slavi dr. Kreka. Joško Plankar poziva mladino: V boj zoper pijančevanje. Pod vaško lipo je med drugim poročilo o socialnem tečaju, ki se je vršil v Celju o božiču. V Dekliškem vrten je podala A. C. dekletom koristno Premišljevanje za pust. Društveni glasnik prinaša poročila o delovanju naših izobraževalnih in mladinskih društev. — »Naš Dom« stane za celo leto 10 Din. Naroča se: Upravištvo Našega Doma, Celje, hotel Bell vol.

pr Dr. Seifert: Literaturgeschichte der Czechoslowaken und Südslaven und Bulgaren. Tak je naslov 240 strani obsegajoči lični knjigi, ki je izšla kot 94. zvezek Köslovo zbirke (Josef Kösel & Friedrich Pustet K. G. Kempen). Pisatelj dr. Josef Leo Seifert obvlada tu v poštev prihajajoče jezike, zato je mogel samostojno presojati literaturo teh slovenskih narodov. Da to prvo delo nemškega pisatelja o naši literaturi ni popolno, je povsem razumljivo, je pa vendar za Nemce pregleden uvod v literaturo zgodovino manjših slovenskih narodov ter zasluži vse priznanje.

Polzvedovanja.

Našla se je denarnica z malo vsoto denarja. Dobi se pri F. A. Krakovska ul. 21-I. leva.

Izgubila se je v četrtek popoldne od Realjeve ceste do drogerije »Adrija«, Komenskega ul., Dalmešnova ul. in Dunajska cesta črna usnjata torbica z manjšo vsoto denarja in nekaj listki. Pošten najditelj naj blagovoli torbico oddati pri Brašič, Resljeva cesta 7, II. nadstir.

Znižane cene za 33%

na železnicah, 75% popusta pri vizumih, oskrbo stanovanja brezplačne vodnike, priliko za nove trgovske stike, za spoznanja novosti in modernih naprav na industrijskem polju v vseh strokah, imajo posetniki VI. Mednarodnega vzorčnega velesejma v Pragi, kateri se vrši od 11. do 18. marca 1923. — Informacije in legitimacije izdaja Češko-slovaški konzulat in veleposlanski zastopnik »Aloma Company«, anončna in reklamna družba z o. z. v Ljubljani, Kongresni trg 8.

PALMA

Kaučuk potpetnike in potplate

Gospodična

— KUHARICA — ki je zmožna voditi večje gospodinjstvo, želi stopiti v službo k mirnemu gospodu za gospodinjico. Gre tudi k družini. Nastop službe po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »MIRNO DEKLE«.

Brivskega vajenca

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji brivnica HESIK, SPODNJA ŠISKA, Kolodvorska cesta 150. 933

Izurjeno pletilko

sprejmem takoj proti dobri plači. Hr. na in stanovanje v hiši. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod številko 938.

Sprejem vajenca

za VRTNARSKO obrt, in sicer TAKOJI hrana in stanovanje prosto. — IVAN SIMENC, Gradišče št. 12, Ljubljana.

Siikar - samouk

ki ima precej spretnosti v grafiki, želi vstopiti kot vajenec k kakemu umetni. slikarju ali kiparju. Fant je z dežele, skromen, dokaj naobražen. Cenj ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod šifro: »SIKAR 900«.

Kdor si želi UČENCA

z dežele in trgovino v Ljubljano ali blizu Ljubljane, naj piše po naslov na upravo »Slovenca« pod št. 931.

DEKLE stara 18 let

z boljšo šolsko izobrazbo ter z enoletnim trgovskim učenjem, išče mesta v kakem trgov. podjetju, da bi nadaljevala svoje učenje. Pomagala bi event. tudi v gospodinjstvu. Naslov pove uprava pod št. 898.

Sprejem takoj ali s 1. aprilom v malo mesto Slovenije pridno in pošteno DEKLO

(lahko tudi z otrokom) v službo. Znati mora malo kuhati in poljska dela. Starost 30—40 let. Plača po dogovoru. Služba je lahko trajna. — Ponudbe pod »Pridna dekla« na upravo »Slovenca« do 20. februarja.

Grasemškega upravitelja

(SCHLOSSVERWALTER)

ISČEMO za neko grasemško v Zagrebu. Reflektantje morajo biti popolnoma izveščani v hišnem gospodarstvu. — Ponudbe naj se pošljejo na upravnitvo »Slovenca« pod št. 879.

STROJEPISKO

perfektno, popoln. večšo slovenskega in nem. jezika ter steno-grafije, z večletno prakso v trg. ali tehnični pisarni, SPREJMEM v trajno službo pod ugodnimi pogoji v Ljubljani za takojšnji ali čimprejstni nastop. V poštev pridejo le dobro kvalificirane moči, take z znanjem arhitekture, francoske ali laščine imajo prednost. Pismene ali ustne ponudbe na: Civ. inž. V. REMEC, Ljubljana, Kersnikova ulica št. 7.

Knjigovodja

z mnogoletno trčevsko prakso, samostojen bilancist, ZELI službo v večjem industrijskem ali trgovskem podjetju. — Ponudbe na upravo lista pod št. 872.

Spretnega hlapca

boljšega, sprejem b konjem in za domača dela. Plača po dogovoru. — ROBEŽNIK, VIČ—LOG. 885

Kot mesarski vajenec

ZELI VSTOPITI 16 letni deček k mesarskemu mojstru. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod številko 884.

DVA

krojaška pomočnika

sprejme GAŠP. CUKLJATI, krojaški mojster, št. Gotard, p. Trojane.

Učenca s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, za trgovino z mešanim blagom na deželi, sprejem. — Naslov pove upravnitvo »Slovenca« pod številko 896.

Blago za prevzem divanov in družopu petišta v velikih izberi, dalje različno platno in jute za tapetike, sedlarje itd. priporoča tvrdki: A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Glasovirje

In pianine kupujem.

Ponudbe za naznanilom cene, znamke, dolžine glasovirja ter notranje konstrukcije (ali železna ali lesena) na M. COP. ZAGREB, Mrazovičeva ul. 12, III. nadst.

Izrežite ta listek in ga pošlite z naročilnim listkom ter sliko, DOBITE 10% POPUSTA!

K. STAUT,

umetni zavod,

Ljubljana, Cegnarjeva ul. 4

POVEČUJE vse slike in portrete po predloženih slikah, KOPIRA razglednice, male svete podobice, velike slike, stenske ali za cerkev, križev pot in drugo v akvarelih in oljnatih barvah, z ogliem ali rujava sepia-barvo, umetniško izdelane, pripravne za darila, po skrajno nizkih cenah.

NAROCITE TAKOJI Varujte se goljufov! — Od potnika zahtevajte legitimacijo!

Stanovanje išče

oženjen uradnik, z enim otrokom, v Ljubljani, predmestju ali v bližnji okolici ob železniški progi. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »STANOVANJE«

KUPIM 300 do 500 litrov dobrega hruševega mošta.

Naslov pove uprava lista pod št. 928.

2000-3000 kg želoda

(ZIRA) postavljenega v Ljubljano, kupim. — Ponudbe z navedbo cene in količine na naslov: PETER ŠKERBIC, kantiner, Domobrnska cesta št. 2, LJUBLJANA.

Šivalni stroj (Singer)

skoraj nov, KMETSKO PEČ za kruh (kompletan), velik KURNIK, dobro ohranjen, PRODA FR. MALEŠEK, Rožna dolina št. 103 pri Ljubljani. 889

Kompletna oprava za izdelovanje krtač, omelov, čopičev itd.

naproday pri M. Resman, Jesenice 29, Gor.

Naprodaj je velika zbirka različnih svetovnih znamk

Cena po dogovoru. — Naslov pod šifro: »Filatelist 173/910« na upravo Slovenca.

Registrirna blagajna

999.99, 1 predal, malo rabljena, 4 števec, z elektromotrom 220 volt, JE NAPRODAJ. — Naslov pove gosp. DRAGO BESELJAK, Ljubljana. 893

NAPRODAJ je srednje veliko POSESTVO

četrt ure od kolodvora ob glavni cesti, gospodarsko poslopje v dobrem stanju, v hiši se nahaja GOSTILNA in je tudi pripravna za trgovino. — Naslov pove uprava »SLOVENCA« pod številko 862.

Velika izbira otroških vozličkov, dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Satel, Ljubljana Stari trg 28

Sprejemajo se v polno poprovo za emajliranje z ogliem in poslikanje dvokoles, otroški vozčki, šivalni in razni stroji. »TRIBUNA« Tovarna dvokoles in otroških vozličkov, Ljubljana, Karlova c. 8. Zvonarska ulica 1

Iščem nujno, proti nagradi, v Sloveniji

stanovanje

obstoječe iz kuhinje ter ene ali dveh SOB za eno osebo. — Ponudbe pod: »20« na upravnitvo »Slovenca«.

la Portlandcement

dobavlja

»Gradivo« trgovsko društvo

Zagreb, Bogovičeva ul. 3.

Drzjavlj: Gradivo, Telefon 555

Arhitekt in mestni stavbenik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposvelska cesta 10.

Telef. inter. št. 103. Ustanov. leto 1850

se priporoča za gradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Vreče rabl ene

dobro ohranjene, kupim — JOS. BAHOVEC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7.

Dražba lesa.

Dne 20. febr. ob 9. uri dopoldne bo pri pokopališču pod vasjo Preska dražba okoli 3 vagone lepega

smrekovega lesa.

Kupce vabi župni urad v Preski, pošta in žel. postaja Medvode.

VELIKA ZALOGA

klobukov in slamniov

se dobi pri

Franc Cerar

lovnar v Slobu, pošla Domžale.

Prevzemajo se tudi stari

klobuki in slamniki v po-

pravilo pri KOVACFVIC

i TRSAN v LJUBLJANI,

Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju. Gosposka ulica 4.

VSAKOVRSNI VOZOV!

»ZDRUŽENIH OBRATNIKOV« stalno v zalogi pri MARTIN MALI, sedlarju in ličarju avtomobilov v Don. žalah — Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (št. Peterski most). — Sprejemajo se vozovi v popravilo in v zameno 5235

VAŠE BLAGORODJE!
Ako hočete imeti res dobro

slikarsko delo

s prvovrstnim blagom, se obrnite na naslov:

FR. P. STARE
slikarski mojster,

Ljubljana, Florijanska ulica št. 16.

„DIAMALT“

Pozor pekli »Diamalt«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočini!

Prodajam parcele

na periferiji mesta. Cena za m² 40 do 48 Din. — Pismena vprašanja na upravnishvo »Slovenca« pod šifro: »600—800«.

Dobra prilikažnost!

Velike obresti onemu, ki mi posodi 30 do 50.000 Din za eno leto. Sigurna garancija (event. menica ali vknjižba na posestvo). Le pismene ponudbe z zahtevo odstotkov na Anončni in reklamni zavod »APO-LO«, Ljubljana, Stari trg št. 19.II.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 20.

se priporoča za vsa v to stroko spada oča dela.

Stare kovine

BAKER, MEDENINA, ALUMINIJ itd.) kupuje po najvišjih cenah v vsaki množini železninska tvrdka

BREZNIK & FRITSCH

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Perje od perutnic

KOKOSJE in PURJE po kron 24.— za kilogram nudi **E. VAJDA, čakovec.**

Pletenine

kakor Jopice, zimsko perilo, nogavice, rokavice v veliki izbiri pri

A. Šinkovc nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Conj. občinstvu priporočam svetovno

znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opremlah za rodbinsko in obrtno rabo ter vse posamezne dele, olo, igle za vse sisteme. Edino le pri

JOS. P. PETELINC,

Ljubljana, Sv. Petra nasl. p. 7.

Poduk v vezanju brezplačen. Isto tam galanterije, srajce, kravate, potrebšče na zašivilje, krojače, cevjarje, sedlarje, gambli, žlice, nože. Na veliko in malo. Večletna garancija. Cene najnižje.

L. MIKUS
Ljubljana, Mestni trg 15
priporočam svoje zašilje, dežnikov in solčnikov in sprehajalnih palic. Ponovila točno in solidno!

Pohišstvo

Naprodaj je HIŠA

Spalnica, jedilnica, kuhinja poceni NA- skoro nova, s takoj prostim stanovanjem PRODAJ. Sprejememo vsakovrstna mizar- (2 sobi, kuhinja in pritlikline), na periferiji aka dela. — **ERMAN & ARHAR**, mi- Ljubljane. Cena po dogovoru. — Ponudba varstvo, št. Vid št. 4, nad Ljubljano. na upravo lista pod: »MIRNI DOM«.

Zahvala

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas na katerikoli način tolažili ob izgubi našega ljubljene sina, častitega gospoda

P. Mariofila Holeček

provincijala franč. prov.

Predvsem se zahvaljujemo prevzvišenemu gosp. knezoškofu dr. A. B. Jegliču za cerkveni blagoslov, dalje vsej častiti duhovščini in bratom, ki so prišli od blizu in daleč, da so se udeležili istega — dalje gospodu pokrajinskemu namestniku Iv. Hribarju in vsej posvetni inteligenci in občinstvu, ki so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku. Vsem izrekamo tem potom v njegovem in našem imenu iskreno zahvalo.

RODBINA HOLEČKOVA.

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše ljubljene soproge, mamice, sestre, svakinje, gospe

Frančiške Krašovic

izrekamo tem potom najpristrčnejšo zahvalo vsem, ki so ji stali tolažilno ob strani v njeni bolezni, ter spremili drago pokojnico na nje zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI.

ŠTEFANIJA POLAK roj. PIRC naznanja v svojem in v imenu svojih otrok ŠTEFICE in BREDICE pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog odnosno oče, brat, stric in svak, gospod

JOSIP POLAK

kr. poštini kontrolor

v četrtek, dne 15. t. m. ob 7. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 33. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo v soboto ob pol 5. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 16. februarja 1923.

Zalujoči rodbini POLAK—DOLNICA.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš lini sinček in brat

Franc Jelen

dijak I. drž. gimnazije

danes popoldne ob pol 3. uri po dolgem bolehanju izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pojde v soboto popoldne ob 15. uri iz drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 15. februarja 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Namesto vsakega posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno-ljubljena soproga, mati, stara mati in teta, gospa

Neža Novoselc

posestnica in trgovčeva soproga

po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v četrtek, dne 15. februarja t. l. ob 5. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, 17. t. m. ob 9. uri dop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Blago pokojnico priporočamo v molitev in prijazen spomin.

Št. Jernej, dne 15. februarja 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Jadranska banka Beograd

D'ovička glavnica: Din 60 milijonov. Rezerva: 30 milijonov.

Podružnice:

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,

Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,
Ljubljana,
Maribor,
Metković,

Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Sibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANC SAKSER STATE BANK, Corland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Selenburgova ulica št. 1

(prej SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

(Kapital in rezerve Din 17.500.000.—)

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavke: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

Exspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njalnica v Kolo-
dvorski ulici)

